

Motion till riksdagen 2005/06:Ju24

av **Rolf Olsson m.fl. (v)**
med anledning av prop. 2005/06:111

Försvarets stöd till polisen vid terrorismbekämpning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår proposition 2005/06:111 Försvarets stöd till polisen vid terrorismbekämpning.

Motivering

Vänsterpartiet ser med samma allvar som de flesta på utförda terroristdåd runt om i världen och anser att det är oerhört viktigt att brett diskutera, analysera och vidta verkningfulla åtgärder för att förhindra och bekämpa terroristbrott. Men det måste ske med respekt för och med bibehållande av demokrati, öppenhet och personlig integritet.

Vänsterpartiet anser att polisen i fredstid ska ha ett våldsmonopol. Propositionen och den föregående utredningen gör oss inte alls övertygade om det riktiga i att i väsentligt ökad utsträckning öppna upp för militär medverkan i fredstid i brottsbekämpningen. Det är visserligen sant att händelserna i Ådalen ligger många år bakåt i tiden, men principen att det är polisen som i fredstid ska bekämpa brott och ha det yttersta ansvaret för att upprätthålla ordningen är en god ordning som vi inte vill rucka på. Det är en ordning som sätter demokratin i centrum. Att frångå denna ordning är att inte stå upp för demokratin när den hotas av våldshandlingar.

I andra europeiska länder har en sammanblandning av polisens och militärens roller redan skett. Två exempel är Spanien och Italien. Detta har dock inte förhindrat terroristdåd. Inte heller har det varit värdefullt när det gäller efterföljande insatser. Risken är istället att situationer såsom den i Genua, där en person sköts ihjäl under en demonstration, uppstår. Samhället brutaliseras.

Terroristbrott är, som vi tyvärr sett många exempel på, alldeles särskilt vidriga och har alltför ofta kunnat jämföras med massmord. Självklart finns situationer som kräver samverkan med andra, och det finns alldeles uppenbart möjligheter till samverkan redan inom ramen för befintlig lagstiftning. Möj-

Fel! Okänt namn på

ligheter att exempelvis rekvirera militär materiel för terrorbrottsbekämpning är naturligtvis något som kan vara högaktuellt. Det är möjligt att det också krävs medverkan av personal med militär specialkompetens för att rätt kunna nyttja materielen och då ska också denna personal vara möjlig att rekvirera, men under tydlig arbetsledning från polisen. Skillnaden mot vad som kommer att gälla ifall regeringens förslag antas är att personalen inte får använda våld och tvång mot civila i fredstid, samt att de inte får löpa risk att bli skadade.

I den utredning som föregick beredningen i Regeringskansliet saknas en genomgång och analys av redan befintlig lagstiftning när det gäller vilka möjligheter polisen har till terrorismbekämpning idag och hur hjälp kan tas av försvaret. Vänsterpartiet finner stöd för detta påstående även i remisskritiken. Ett exempel på befintlig lagstiftning är IKFN (1982:756) som behandlar vad försvaret får göra i fredstid. Det finns också viktiga förordningar med bäring på detta område, exempelvis "Försvarets stöd till civil verksamhet" (2002:375). Det saknas inte möjligheter till samarbete idag, men utredningen utelämnar detta helt.

Det har också funnits remisskritik mot att den föreslagna ordningen skapar oklara beslutsstrukturer och sålunda inte är effektiv.

Det har hävdats att den nya ordningen kräver stora utbildningsinsatser. Vänsterpartiet håller med om detta. Eftersom det inte är klarlagt exakt vilka tvångsmedelsinsatser som kan bli aktuella för försvaret att använda eller vilka personella resurser som kan bli inblandade, krävs en utbildningsinsats som skulle kunna omfatta all personal. Den utbildning i våldsanvändning som ges de egentliga poliserna är dessutom inte någon kortare kurs, utan en gedigen utbildning. Frågan om hur förslagen påverkar försvaret är på det hela taget inte tillräckligt utredda. Försvaret kommer att anpassa sin organisation och planering till de framlagda förslagen om de nya uppgifterna. Detta riskerar att hindra en nödvändig omställning av försvaret till det aktuella säkerhetspolitiska läget.

Arbetet har alltså varit undermåligt och vilseledande för allmänheten. Därför anser Vänsterpartiet att denna utredning inte borde kunna ligga till grund för förslag från regeringen.

Vissa enheter inom polisen är de som är mest aktuella för terrorbekämpning, främst Nationella insatsstyrkan. En annan väg att gå bör vara att förstärka denna. I sammanhanget kan erinras om den påbörjade överföringen av resurser från försvaret till de rättsvårdande myndigheterna, inte minst till polisen. Att förstärka de polisiära resurserna, inte minst insatsstyrkan, så att vi bättre kan förebygga och bekämpa terrorbrott, är ett naturligt led i denna resursöverföring. Det vore dessutom lämpligare ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Terroristbrott är brott, de ska inte jämföras med krigshandlingar och de ska bekämpas inom ramen för det öppna, civila samhället. Det ska vara polisen som också i fortsättningen ska vara ensamt ansvarig för brottsbekämpningen.

Hotbilden mot Sverige påverkas av vårt utrikespolitiska agerande. Det utgör ytterligare ett skäl att arbeta hårdare för globalt vidgad demokrati, rättvisa och solidaritet. Det finns inget land som är immunt mot terrorbrott men en

Fel! Okänt namn på

utrikespolitik som tar fasta på rättvisa och solidaritet hjälper till att förebygga och minska risken för terrorbrott. När ett terrorbrott ändå sker måste det utredas och bekämpas med demokratiska metoder.

Stockholm den 21 mars 2006

Rolf Olsson (v)

Rossana Dinamarca (v)

Siv Holma (v)

Berit Jóhannesson (v)

Mats Einarsson (v)

Tasso Stafilidis (v)